

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/203/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4117206651
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Szombathová-Poláková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4117206651.3

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovvej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a JUDr. Kataríny Marčekovej, v spore žalobkyne: C. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom T. XXX/X, L., zastúpená Advokátska kancelária KONCOVÁ & PARTNERS, s. r. o., so sídlom Kpt. Jaroša 1312/29, Trenčín, IČO: 47 256 907 proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47 233 516, o vydanie bezdôvodného obohatenia 642,06 eura a zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 200 eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 10. decembra 2018 č. k. 19Csp/82/2017-126 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Nitra zo dňa 12. augusta 2019 č. k. 19Csp/82/2017-174 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom, v spojení s opravným uznesením, súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalovanému uložil povinnosť vydať žalobkyňi bezdôvodné obohatenie vo výške 642,06 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Ďalším výrokom rozhodnutia zaviazal žalovaného poskytnúť žalobkyňi primerané finančné zadostučinenie vo výške 200 eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. O trovách konania rozhodol tak, že žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 137 písm. c/ CSP, § 1 ods. 2, § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1 písm. b/, d/, § 11 ods. 4, § 25 g/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 497 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 1, 2, 5, 6, § 54 ods. 1, 2, § 451 ods. 1, 2, § 456, § 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, § 1 ods. 4, § 1a ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z.. Uviedol, že žalobkyňa sa žalobou doručanou súdu dňa 06. 03. 2017 domáhala určenia, že zmluva o úvere uzavretá so žalovaným je bezúročná a bez poplatkov, ďalej sa domáhala vydania bezdôvodného obohatenia, zaplatenia primeraného finančného zadostučinenia, ako aj priznania náhrady trov konania. V žalobe uviedla, že so žalovaným uzavrela Zmluvu o úvere č. 8500091815 zo dňa 24. 11. 2014, ktorá je v zmysle ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka zmluvou spotrebiteľskou a zároveň ide o spotrebiteľský úver v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Napadnutá zmluva je v rozpore s ustanovením § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, čo vyplýva zo skutočnosti, že žalobkyňa so žalovaným spísala žiadosť o poskytnutie úveru v bode 5, následne bola žiadosť podpísaná žalovaným. Z bodu 6 vyplýva, že sa nemá vyplíňať, teda táto časť žiadosti nebola vyplnená, o čom svedčí aj iný typ písma, kde sú uvedené údaje o schválenom revolvingovom úvere. Žalobkyňi malo byť následne doručené oznámenie veriteľa o schválení úveru - zmluva o revolvingovom úvere, uvedené oznámenie nie je zo strany žalobkyne podpísané, žalobkyňa takýmto oznámením ani nedisponuje. Z toho vyplýva, že žalobkyňa so žalovaným neuzavreli písomnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere tak, ako to má na mysli ustanovenie § 9 ods. 1

Zákona o spotrebiteľských úveroch. Ide o nekalú praktiku žalovaného, žalobkyňa nevie, v akej výške a s akými podmienkami bude schválený úver, pretože vypisuje len žiadosť o poskytnutie úveru a schválenie úveru jej má byť oznámené až následne žalovaným, keď už nemá možnosť ovplyvniť výšku úveru ani podmienky, za ktorých bol úver poskytnutý. Žalobkyňa považuje poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov z dôvodu absencie zákonom stanovených náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. f) a k) Zákona o spotrebiteľských úveroch, navyše zmluva obsahuje úrokovú sadzbu vo výške 18,08 % ročne, ktorá výrazne prevyšuje odplatu obvyklú na finančnom trhu za spotrebiteľský úver. Zo zmluvy je zrejmé, že mesačné splátky vo výške 47,43 eura zahŕňajú splátky všetkých zložiek celkových nákladov spojených so spotrebiteľským úverom, zo zmluvy však nevyplýva, ktoré konkrétne položky nákladov sú do mesačnej splátky zahrnuté. Podľa žalobkyne zo zmluvy nie je zrejmé, aká výška splátky pripadá na splátky istiny úveru, aká na splátky úrokov, aká na poplatky, nie je teda zrejmé, v akej celkovej výške sú tieto položky zahrnuté v sume 2 142,06 eura, ktorá podľa zmluvy predstavuje sumu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom. Žalobkyňa zaplatila žalovanému celú sumu úveru, t. j. 2142,06 eura napriek tomu, že bola povinná vrátiť iba sumu 1.500 eur, preto je žalovaný povinný vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie v sume 642,06 eura. Žalobkyňa sa v súlade s ustanovením § 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa súčasne domáha zaplata primerného finančného zadosťučinenia vo výške 200 eur. Zmluvný vzťah strán sporu založený na základe zmluvy o úvere spadá pod úpravu Zákona o spotrebiteľských úveroch a Občianskeho zákonníka, uzavretú úverovú zmluvu teda súd posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu. Vzhľadom na námietky žalobkyne o rozpore zmluvy s ustanoveniami § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. sa súd zaoberal otázkou konštituovania zmluvného vzťahu medzi stranami. V danom prípade bola zmluva o úvere uzavretá na základe návrhu na uzavretie zmluvy v podobe žiadosti žalobkyne o uzavretie zmluvy zo dňa 19. 11. 2014 a prijatia tejto žiadosti žalovaným dňa 24. 11. 2014, čo súd považoval za súladné s ustanoveniami platných právnych predpisov, jednak Občianskeho zákonníka, ktorý výslovene pojednáva o uzavretí zmluvy na základe dvoch jednostranných úkonov (návrh a prijatie návrhu) a uvedené nie je v rozpore ani s právnymi predpismi na ochranu spotrebiteľa. Súd sa ďalej zaoberal skúmaním obsahových náležitostí zmluvy o úvere, pričom zistil, že zmluva neobsahuje zákonným spôsobom a správne uvedený údaj o dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a ani správny a jednoznačný údaj o hodnote RPMN. Úver bol poskytnutý a bol žalobkyňou čerpaný, zmluva je v časti o poskytnutí úveru platná, ide však o úver bezúročný a bez poplatkov pre absenciu náležitostí podľa ust. § 9 ods. 2 písm. f) a j) zák. č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. V zmluve chýba riadny údaj o termíne konečnej splatnosti úveru. Údaj 42 mesiacov nie je možné považovať za termín konečnej splatnosti. Súd sa nestotožnil s tvrdeniami žalovaného, ktorý poukazoval na určenie termínu konečnej splatnosti odkazom na čl. 4., ods. 4.5 zmluvných dojednaní, v zmysle ktorých je deň splatnosti poslednej splátky úveru, resp. revolvingu podľa posledného splátkového kalendára dňom konečnej splatnosti úveru. Keďže údaj o konečnej splatnosti úveru je v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. f) obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere, nemôže byť tento údaj vyvodzovaný (resp. zisťovaný, vypočítavaný, či inak určovaný) spotrebiteľom z iných údajov uvedených v zmluve, ale má byť vymedzený jednoznačne a bez potreby vykonávania ďalších výpočtov. Pokiaľ žalovaný na svoju obranu poukazoval zároveň na oznámenie o schválení úveru dlžníkovi zo dňa 24. 11. 2014, ktoré má byť podľa jeho tvrdení súčasťou uzavretej zmluvy, súd sa s týmto tvrdením nestotožnil. Oznámenie o schválení úveru dlžníkovi je vyhotovené na samostatnej listine bez podpisu žalobkyne. Žalovaný v tomto konaní nepreukázal, že žalobkyňa mala uvedené oznámenie k dispozícii v čase vzniku zmluvného vzťahu. Súd zároveň zdôraznil, že žalobkyňa dané oznámenie k dispozícii s istotou nemohla mať v čase, kedy vyplňovala žiadosť o schválenie úveru, kde je uvedený dátum 19. 11. 2014. Oznámenie o schválení úveru dlžníkovi nie je súčasťou uzavretej zmluvy o úvere, pri skúmaní obsahových náležitostí zmluvy tak súd vychádzal len z údajov uvedených v žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/zmluve o revolvingovom úvere podpísanej žalobkyňou v Nitre dňa 19. 11. 2014 a žalovaným v Bratislave dňa 24. 11. 2014. Súd ďalej skúmal, či zmluva obsahuje výšku, počet, frekvenciu splátok a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia (obligatórna náležitosť zmluvy o úvere podľa § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z. z.). S poukazom na platnú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky súd ustálil, že hoci zmluva neobsahuje presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok úveru, nie je možné považovať to za nedostatok vyvodzujúci beúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru. Takýto právny názor vyslovil Najvyšší súd SR v uznesení zo dňa 22. 02. 2018 sp. zn. 3Cdo 146/2017. Súd ďalej zisťoval, aká bola priemerná úroková sadzba porovnateľných úverov v čase podpisu zmluvy. Z informácií dostupných na portáli Národnej banky Slovenska - Priemerné úrokové miery z ÚVEROV poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny (stav a nové obchody) súd zistil, že v

mesiaci november 2014, t. j. v čase podpisu zmluvy bola priemerná úroková sadzba spotrebiteľských a ostatných úverov so splatnosťou od 1 do 5 rokov vo výške 10,73 %. V danom prípade si strany dojednali úrokovú sadzbu vo výške 18,08 %, čo je viac ako je priemerná sadzba, avšak pri posudzovaní primeranosti odplaty za poskytnutie úveru nie je možné vychádzať len z údaju o úrokovej sadzbe, ale je potrebné vziať do úvahy viacero faktorov, a to predovšetkým, že ide o úver, ktorý je poskytnutý nebankovou inštitúciou, na získanie uvedeného úveru nie je nutné splnenie viacerých podmienok, tak ako je to v prípade úverov poskytovaných bankám, a najmä je potrebné tu zohľadniť nielen samotnú úrokovú sadzbu, ale aj ďalšie náklady spojené s poskytnutím úveru dlžníkovi. Informácia o celkových nákladoch spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom je vyjadrená v údaji o RPMN, ktorý je pre spotrebiteľa najdôležitejší ukazovateľ ceny úveru, vyjadruje celkovú úrokovú mieru úveru alebo pôžičky, lebo zohľadňuje nielen úrok, ale aj ostatné poplatky súvisiace s úverom. Z hodnôt RPMN zverejnených Ministerstvom financií Slovenskej republiky v tabuľke „Súhrnné informácie o údajoch novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 3. štvrťrok 2014“, t.j. štvrťrok predchádzajúci uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, súd zistil, že údaj o priemernej RPMN obsiahnutý v úverovej zmluve je vo výške 36,30 % uvedený správne, žalobca v zmluve správne uviedol priemernú hodnotu RPMN vo výške 36,30 % zodpovedajúcu porovnateľným úverom. RPMN bola v prípade úverovej zmluvy dojednej stranami dokonca nižšia ako priemerná RPMN, z čoho možno vyvodiť jednoznačný záver o primeranosti odplaty v predmetnej úverovej zmluve. Odplatu za poskytnutie úveru si tak strany dojednali v primeranej výške, táto neprevyšuje maximálnu výšku odplaty. S poukazom na ust. § 1 ods. 4 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. bola obvyklá odplata vo výške 36,30 %, čo znamená, že dvojnásobok stanovený zákonodarcom bol vo výške 72,60 %. Vzhľadom na uvedené, je možné ustáliť, že odplata pre daný úver je stranami dojednaná v primeranej výške. Prepočtom RPMN vykonaným v súlade s prílohou č. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. súd zistil, že pri úvere vo výške 1.500 eur, pri splatnosti úveru od 1 do 5 rokov, počte splátok 42, výške splátky 47,43 eura a jednorazovom poplatku za uzavretie zmluvy vo výške 150 eur je RPMN vo výške 26,17 %, čo zodpovedá RPMN uvedenej v 5. časti zmluvy s označením Údaje o požadovanom revolvingovom úvere. Žalovaný v časti 6. zmluvy s označením Údaje o schválenom revolvingovom úvere uviedol RPMN vo výške 25,80% a rovnaký údaj je uvedený aj v oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi. Vzhľadom na uvedené, je podľa názoru súdu RPMN v zmluve uvedená v nesprávnej výške a v rozpore s ustanovením § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. S poukazom na uvedené nedostatky úverovej zmluvy súd ustálil, že poskytnutý spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov podľa ust. § 11 ods. 1 písm. b) a d) zákona č. 129/2010 Z. z. a ďalej skúmal, či na strane žalovaného došlo v súvislosti so splácaním úveru k bezdôvodnému obohateniu. V danom prípade žalovaný nemal nárok na vrátenie dohodnutých úrokov a poplatku, mal len nárok na vrátenie istiny úveru vo výške 1.500 eur. Z tvrdení žalobkyne mal súd preukázané, že žalobkyňa zaplatila žalovanému na uvedený úver spolu 2.142,06 eura, čo žalovaný v priebehu konania nespochybnil. Žalobkyňa uhradila žalovanému viac ako bola v zmysle uzavretej zmluvy povinná, čím na strane žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu. Keďže žalovaný namieta premlčanie uplatneného nároku, súd sa zaoberal uvedenou námietkou. Námietku žalovaného o premlčaní uvedeného nároku žalobkyne súd vyhodnotil ako neopodstatnenú. V danom prípade sa súd stotožnil s právnym názorom žalobkyne, ktorá argumentovala, že o svojich nárokoch na vydanie bezdôvodného obohatenia voči žalovanému sa dozvedela dňom 03. 10. 2016, kedy splnomocnila právneho zástupcu k zastupovaniu v tomto spore a kedy jej právny zástupca poskytol právne poradenstvo v uvedenej veci. Subjektívna lehota tak bola zachovaná. Pokiaľ ide o lehotu objektívnu, súd poukázal na to, že žalovaný ako nebankový subjekt má dlhodobo v predmete svojej činnosti poskytovanie úverov a bolo jeho povinnosťou postupovať pri konštruovaní zmlúv v zmysle platných právnych predpisov. Neuvádzanie podstatných náležitostí v úverových zmluvách napriek skutočnosti, že viaceré súdy konštatovali bezúročnosť a bezpoplatkovosť uzavretých úverových zmlúv možno hodnotiť ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia a vychádzať z desaťročnej objektívnej premlčacej lehoty, ktorá v danom prípade bola rovnako zachovaná. Podanou žalobou sa žalobkyňa domáhala aj vydania primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 200 eur. Tento nárok súd vyhodnotil podľa § 3 ods. 3, 5 zákona č. 250/2007 Z. z. ako dôvodný. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. V prejednávanej veci je nepochybné, že žalovaný porušil práva žalobkyne ako spotrebiteľky tým, že so žalobkyňou uzavrel zmluvu o úvere, ktorá neobsahovala zákonom ustanovené obligatórne náležitosti, čím na strane žalovaného vzniklo bezdôvodné obohatenie. Súd považoval priznanie sumy vo výške 200 eur ako primeraného finančného zadosťučinenia pre žalobkyňu za spravodlivé, keďže žalobkyňa vznikla konaním žalovaného ujma a bola nútená domáhať sa svojich práv v tomto súdnom konaní. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa pomeru úspechu v zmysle § 255 ods. 1 CSP. Keďže žalobkyňa bola

v konaní úspešná a zatiaľ, čo žalovaný nedosiahol žiadny materiálne merateľný úspech, súd priznal žalobkyni náhradu trov konania v plnom rozsahu (100 %).

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol v zákonnej lehote odvolaním žalovaný, udávajúc, že v prvom rade napáda závery súdu, ktorým posúdil námietku premlčania. Konajúci súd nemal podklad pre záver, že žalovaný konal v úmysle získať bezdôvodné obohatenie. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 238/2017 samotný fakt, že nebankový subjekt poskytujúci úver spotrebiteľovi je v postavení profesionálneho podnikateľa nemôže bez ďalšieho zakladať úmysel tohto nebankového subjektu bezdôvodne sa obohatiť na úkor spotrebiteľa. Vo vzťahu ku konštatovaniu súdu, že v zmluve sa neuvádza termín konečnej splatnosti poukázal na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15 a uviedol, že náležitosť „konečná splatnosť úveru“ nepozná úijné právo, čo napokon viedlo k tomu, že došlo k zmene zákona č. 129/2010 Z. z. a táto náležitosť práve z dôvodu dodržiavania úijného práva bola vylúčená. Stalo sa tak novelou č. 279/2017 Z. z., pričom jej prijatie bolo odôvodnené tým, že ide o zohľadnenie záverov Súdneho dvora Európskej únie z 9. novembra 2016 vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a. s./Klára Bíróová a v nadväznosti naň upravuje náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere a upravuje okolnosti, za ktorých sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Tiež poukázal na uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/146/2017, ktoré sa týkalo výkladu ustanovení zákona č. 129/2010 Z. z. v kontexte úijného práva, ako i na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci Pfeiffer (C-397/01 až C-403/01). Náležitosť „konečná splatnosť“ nepozná ani úijné právo a od 01. 05. 2018 ani vnútroštátne právo. Absencia účelu pri uvádzaní „konečnej splatnosti“ tak znamená aj to, že pri úvere do 30. 04. 2018 neuvedenie tohto údaju by pri formalistickom výklade zákona znamenalo bezúročnosť úveru, a od 01. 05. 2018 pri rovnakom úvere a pri jeho neuvedení by to neznamenovalo nič. Tiež poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 13Co/111/2014-166 a uviedol, že rozdielnosť právneho posúdenia nie je dôvodom a oprávneným podkladom pre záver o úmysle získať bezdôvodné obohatenie. Súd prvej inštancie uviedol len všeobecné tvrdenie bez toho, aby ho konkretizoval a spojil čo i len s jednou v konaní preukázanou skutočnosťou. Pre záver súdu o úmyselnom obohatení neboli preukázané žiadne skutočnosti a súdom uvádzané závery sú minimálne nepostačujúce, ak nie rovno zjavne nezákonné. Ďalej namietal záver súdu, že v uzavretej zmluve je nesprávne určená RPMN. Uviedol, že súd tento záver konštatoval napriek tomu, že nevykonal v konaní dôkaz výpočtom podľa vzorca uvedeného v prílohe č. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. Už len skutočnosť, že súd prijal závery, ktoré sú výsledkom postupu podľa iného výpočtu ako podľa zákona je dôvodom pre tvrdenie o nezákonnosti záverov a rozhodnutia. Je zrejme totiž, že súd nepoužil na výpočet práve údaje o dátume prvého čerpania a dátume každej splátky. V zmluve uvedená hodnota, ktorá bola vypočítaná zohľadnením všetkých údajov je 25,80 % (rozdiel v 0,37 % je dôsledkom práve toho, aké údaje nezohľadňuje súd. Ak totiž pri jednom výpočte sa vychádza len z predpokladu, že medzi čerpaním úveru a prvou splátkou je rovnaký interval, ako medzi každou zo splátok (teda vždy 30 dní), avšak v skutočnosti medzi čerpaním úveru a prvou splátkou je tento interval dlhší ako časový interval medzi druhou a každou nasledujúcou splátkou, potom logicky vznikne odchýlka). V súvislosti so záverom o neuvedení konečnej splatnosti uviedol, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal ani so skutkovými skutočnosťami a ani s právnymi súvislosťami, ktoré sa k tejto náležitosti viažu. Žalovaný tiež namietal procesný postup konajúceho súdu, a to z dôvodu, že náležitosťou „konečná splatnosť“ sa zaoberal povrchno, jednostranne a na jeho argumenty vôbec neprihliadal a ani neuviedol skutočnosti, ktoré by tieto argumenty popreli. Argument o zmene právnej úpravy vo vzťahu k dotknutej náležitosti je dostatočne závažným a zásadným pre to, aby súd prvej inštancie ozrejmil, z akého dôvodu by mal byť bezúročný úver zo dňa/pred dňom 30. 04. 2018 na základe obsahovo rovnakej zmluvy ako úver po uvedenom dátume len preto, že ide o náležitosť, ktorú úijné právo nepozná a súčasne ani nepovoľuje členskému štátu svojvoľne zavádzať jeho uvádzanie do zmluvy ako povinnosť veriteľa. Súd prvej inštancie v tejto otázke dospel k nesprávnym záverom. Ak uvádzanie konečnej splatnosti úveru bolo zo zákonnej úpravy vypustené, potom pri aplikácii znenia zákona do spomenutej novely je potrebné zachovať požiadavku na eurokonformný výklad zákona. Konkrétne vo vzťahu k uvádzaniu termínu konečnej splatnosti to znamená, že s týmito údajom (náležitosťou) nemôže byť spájaný následok v podobe bezúročnosti, pretože členský štát takúto skutočnosť nemôže upraviť vo vnútroštátnom práve ako dôvod bezúročnosti a ďalej ani preto, lebo údaj o konečnej splatnosti nie je spôsobilý ovplyvniť posúdenie rozsahu záväzku spotrebiteľa. tiež namietal aj skutkové závery súdu o tom, že uzavreté zmluvy neobsahujú uvedenie konečnej splatnosti úveru. Požiadavka uvedenia termínu konečnej splatnosti úveru bola v posudzovanom zmluvnom vzťahu splnená viacerými spôsobmi, a to - určením podľa dátumu splatnosti splátok v jednotlivých mesiacoch a počtu mesačných splátok, - spôsobom vyplývajúcim z článku 4., ods. 4.5 zmluvných dojednaní, v zmysle ktorých dátum splatnosti poslednej splátky uvedený v oznámení o schválení úveru je zároveň termínom

konečnej splatnosti. Žalovaný ďalej uviedol, že odvolanie proti výroku o povinnosti zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie odôvodňujeme nezákonnosťou tohto rozhodnutia, nakoľko neboli splnené a preukázané podmienky pre jeho priznanie, a tiež predčasnosťou takéhoto rozhodnutia. Systematickým a jazykovým výkladom ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. možno dospieť k záveru, že právo na primerané finančné zadosťučinenie možno spotrebiteľovi priznať, ak si ako žalobca úspešne uplatnil nárok z porušenia práva a povinnosti, pričom toto úspešné uplatnenie práva musí vyplývať z právoplatného rozhodnutia. Teda, spotrebiteľ aktívne ako žalobca uplatní svoje právo na súde, a to porušenie práva a povinností určených na jeho ochranu proti porušiteľovi a že je úspešný, pričom o úspechu sa dá uvažovať, keď je o ňom rozhodnuté. Kým tieto podmienky naplnené nie sú, žiadne právo na primerané finančné zadosťučinenie spotrebiteľ nemá. Uvedený záver vyplýva z rozhodnutia NS SR sp. zn. 6 Cdo 389/2015. Teda, v čase vyhlásenia napádaného rozsudku neboli splnené uvedené podmienky, nakoľko žiadne právoplatné rozhodnutie o porušení ustanovení určených na ochranu spotrebiteľa neexistovalo a ani k dnešnému dňu neexistuje. Tiež uviedol, že súd nesprávne spája nárok na finančné zadosťučinenie s bezúročnosťou úveru z dôvodu neuvedenia konečnej splatnosti. Tento záver súdu je formálnym a arbitrárnym, keďže v rozsudku sa neuvádza, aké konkrétne právo určené na ochranu spotrebiteľa bola tým porušené. Následne by súd musel posudzovať, či toto porušenie je takej intenzity, aby zakladalo finančné zadosťučinenie, pretože ak má vnútroštátny súd podľa záverov SD EÚ posudzovať, či nejaká náležitosť spôsobuje bezúročnosť úveru, potom by sa touto okolnosťou o to viac musel zaoberať aj vo vzťahu k nároku odvodzovaného od posúdenia tejto bezúročnosti. Pre rozhodnutie o priznaní finančného zadosťučinenia neboli splnené zákonné podmienky a ani neboli dokázané také skutočnosti, ktoré by odôvodnili základ tohto nároku, a jeho výšku. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietne, resp. aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. K odvolaniu žalovaného sa písomne vyjadrila žalobkyňa, udávajúc, že napadnutý rozsudok, tak ako bol vyhlásený a následne vyhotovený, spĺňa všetky zákonom predpísané náležitosti na riadne a vyčerpávajúce odôvodnenie, a to vo všetkých svojich častiach. Žalovaný vo svojom odvolaní iba účelovo napáda neodôvodnenosť niektorých jeho častí, pričom neuviedol žiadne iné relevantné skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iný záver súdu ako ten, ktorý vyslovil súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí. K premlčaniu ňou uplatneného nároku uviedla, že zo samotného splnomocnenia, ktoré udelila právnomu zástupcovi, možno odvodiť, kedy sa dozvedela o bezdôvodnom obohatení a týmto dňom je deň 03. 01. 2016. Žalovaný sa vo svojom odvolaní všeobecne odvoláva na citácie rozhodnutí, ale nijakým spôsobom nekonkretizuje nesprávnosť posúdenia premlčacej doby zo strany súdu a akým spôsobom mal súd pristupovať k posudzovaniu premlčacej doby. Súd námietku premlčania skúmal v dostatočnom rozsahu a ani všeobecné odkazy na rozhodnutia uvedené v odvolaní žalovaného nevysvetľujú, prečo má byť rozhodnutie súdu nesprávne a akým spôsobom mal súd premlčanie posudzovať. Keby aj súd vychádzal z posúdenia premlčacej lehoty z hľadiska termínov splácania úveru, opätovne možno konštatovať, že premlčacia lehota bola v tomto prípade každopádne zachovaná. Ďalej uviedla, že v bode 38. rozsudku súd konštatuje, že vykonal prepočet RPMN v súlade s prílohou č. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. Tiež v bode 31. rozsudku súd konštatoval a presne odôvodnil, prečo uvedený údaj 42 mesiacov nemožno považovať za postačujúci, keďže tento má byť v zmysle Zákona o spotrebiteľských úveroch uvedený jednoznačne tak, aby spotrebiteľ nemusel vykonávať ďalšie výpočty. Súd sa tiež vysporiadal s námietkou žalovaného, že v oznámení o schválení úveru mal byť tento údaj uvedený. Pokiaľ majú podľa žalovaného vytykané zákonné náležitosti vyplývať z Oznámenia žalovaného o schválení úveru, poukázala na to, že tieto údaje absentujú v návrhu na uzavretie zmluvy, a teda zmluva s takýmito náležitosťami nebola dohodnutá. Tieto údaje jej žalovaný jednostranne oznámil, a teda nemôžu byť ani súčasťou zmluvy, čomu svedčí, že na oznámení absentuje jej podpis. Podľa právnej doktríny smernica nemá všeobecnú záväznosť ako nariadenie, pretože je adresovaná iba členským štátom, a nie všetkým fyzickým a právnickým osobám; ak bola smernica prebratá do slovenského právneho poriadku správne a včas, je nutné aplikovať slovenskú právnu úpravu. V zmysle rozsudku Súdneho dvora EÚ z 26. februára 1986, Marshall, samotná smernica nemôže ukladať povinnosti jednotlivcom, takže sa na ňu ako takú nemožno odvolávať (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 7. júna 2013 č. 5Cdo 5/2013). Slovenská republika prijala Zákon o spotrebiteľských úveroch, ktorý nie je (a ani nemôže byť) v rozpore so Smernicou. V nadväznosti na uvedené, tvrdenia žalovaného o tom, že zmluva obsahuje všetky ustanovenia tak, ako mu to ukladá Smernica teda neobstoja, nakoľko náš zákonodarca vo svojej podrobnejšej úprave (t. j. v zákone) vyjadril, čo považuje za náležitosti takejto zmluvy. K uplatnenému nároku na primerané finančné zadosťučinenie uviedla, že zo samotnej dikcie ust. § 3 ods. 5 č. 250/2007 Z. z. jednoznačne vyplýva, že jediným predpokladom uplatnenia práva na primerané

finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. alebo osobitnými predpismi toho, kto za takéto porušenie zodpovedá. Žiadna reálna ujma sa preto nepreukazuje, takáto požiadavka žalovaného je nad rámec zákonného ustanovenia. Vzhľadom na to, že zákon výšku primeraného finančného zadosťučinenia nestanovuje, má za to, že je logické a spravodlivé, aby primerané finančné zadosťučinenie vychádzalo zo vznikutej ujmy, v dôsledku čoho bola nútená domáhať sa svojich práv v tomto konaní. Má za to, že žalovaný porušil jej práva ako spotrebiteľa a je povinný zaplatiť jej primerané finančné zadosťučinenie, pričom aj v tejto časti súd rozhodol správne, nakoľko je bezpochyby preukázané, že konaním žalovaného došlo k poškodeniu jej práv a právom chránených záujmov. Má tiež za to, že žalovaný prijal plnenie z neplatného právneho úkonu, a preto musí toto plnenie vydať. Navrhla, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil v celom rozsahu.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania žalovaného (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP), prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania a po prejednaní veci dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b/, c/ CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Z obsahu spisu v prejednávanej veci vyplýva, že žalobkyňa sa žalobou doručenu súdu prvej inštancie dňa 06. 03. 2017 domáhala, aby súd zaviazal žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 642,06 eura, ako i na zaplatenie sumy 200 eur ako primeraného finančného zadosťučinenia, vrátane náhrady trov konania. V žalobe dôvodila, že so žalovaným dňa 24. 11. 2014 uzatvorila Zmluvu o úvere č. 8500091815. Zo žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru - Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500091815 zo dňa 24. 11. 2014 vyplýva, že žalobkyňa v bode 5. žiadala o poskytnutie úveru vo výške 1.500 eur so splatnosťou na 42 splátok, s výškou mesačnej splátky 47,43 eura, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť vo výške 2.142,06 eura, s predpokladanou RPMN za úver 26,17 %, ročnou úrokovou sadzbou úveru 18,08% a s priemernou ročnou percentuálnou mierou nákladov za úver vo výške 36,30%, poskytnutý revolving vo výške 1.500 eur, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť 2.142,06 eura, s predpokladanou ročnou percentuálnou mierou nákladov vo výške 26,17% a s ročnou úrokovou sadzbou vo výške 18,08%. Poplatok za poskytnutie úveru bol 150 eur. V bode 6. uvedenej žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru sú iným písmom dopísané údaje o schválenom revolvingovom úvere, z čoho vyplýva, že poskytnutá čiastka úveru je 1.500 eur so splatnosťou na 42 splátok, s výškou mesačnej splátky 47,43 eura, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť vo výške 2.142,06 eura, s predpokladanou RPMN za úver 25,08%, ročnou úrokovou sadzbou úveru 18,08% a s priemernou ročnou percentuálnou mierou nákladov za úver vo výške 36,30%, poskytnutý revolving vo výške 1.500 eur, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť 2.142,06 eura s predpokladanou RPMN vo výške 25,80 % a ročnou úrokovou sadzbou vo výške 18,08%, poplatok za poskytnutie úveru 150 eur. Žalobkyňa mala za to, že zmluva o úvere neobsahuje zákonné náležitosti v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. a je v rozpore s ustanovením § 9 ods. 1 zákona. Oznámenie veriteľa o schválení úveru - zmluva o revolvingovom úvere, ktoré jej malo byť doručené (avšak nebolo), nie je z jej strany podpísané. Z tohto potom vyplýva, že strany sporu neuzavreli písomnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere tak, ako to má na mysli ustanovenie § 9 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, nakoľko písomná forma bola uvedená len na žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru, pričom schválenie revolvingového úveru s uvedením výšky úveru a všetkých náležitostí týkajúcich sa splátok, úrokov, RPMN, boli uvedené len v oznámení veriteľa, ktoré ona nepodpísala. Uvedené považuje za nekalú prax veriteľa, nakoľko v čase podpisu zmluvy dlžník nevie, v akej výške a s akými podmienkami mu bude schválený úver, pretože vypisuje len žiadosť o poskytnutie úveru a schválenie úveru mu má byť oznámené následne veriteľom, kde už nemá možnosť ovplyvniť výšku úveru, ani podmienky, za ktorých je úver poskytnutý. Žalobkyňa ďalej v žalobe dôvodila, že zmluva o úvere je bezúročná a bez poplatkov, a to v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1, pretože neobsahuje náležitosti zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. f/ a k/, a to údaj o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a o konečnej splatnosti, keď v zmysle ustálenej judikatúry všeobecných súdov, údaj 42 mesiacov nie je možné považovať za termín konečnej splatnosti úveru. Navyše, zmluva obsahuje úrokovú sadzbu vo výške 18,18%, ktorá výrazne prevyšuje odplatu obvyklú na finančnom trhu za spotrebiteľský úver. Žalobkyňa zaplatila žalovanému celú sumu úveru, t. j. 2.142,06 eura, napriek tomu, že bola povinná vrátiť iba sumu 1.500 eur. Žalovaný je tak povinný žalobkyni vydať bezdôvodné obohatenie v sume 642,06 eura. V zmysle ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa si žalobkyňa súčasne uplatnila nárok na poskytnutie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 200 eur, majúc za to, že žalovaný porušil jej práva

spotrebiteľa a je tak povinný zaplatiť jej primerané finančné zadosťučinenie, a to najmä s ohľadom na výrazný zásah do jej práva a na jeho neprimerané praktiky pri vymáhaní úveru.

6. Odvolací súd po preskúmaní veci a konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že pre posúdenie danej veci bolo rozhodujúce posúdenie dvoch skutočností, a jednak toho, či uplatnený nárok žalobkyne (vzhľadom na vznesenú námietku premlčania žalovaným) nie je premlčaný, a jednak toho, či je možné zmluvu uzatvorenú medzi stranami sporu považovať za bezúročnú a bez poplatkov.

7. Primárnym dôvodom, pre ktorý odvolací súd pristúpil k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, bolo to, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie podľa názoru odvolacieho súdu nedostatočne odôvodnil v posúdení otázky premlčania nároku žalobkyne na uplatnené plnenie, ktorú otázku premlčania nároku žalobkyne na plnenie je potrebné z hľadiska procesnej hospodárnosti konania riešiť primárne a to tak, aby závery súdu poskytovali jasnú a jednoznačnú odpoveď na nastolené argumentačné otázky.

8. Premlčanie ako objektívna právna skutočnosť sama osebe nespôsobuje zánik práva, ale bráni jeho vymáhateľnosti. Ide o subjektívne právo dlžníka vzniesť po uplynutí premlčacej doby (§ 101 až § 110 OZ) na súde námietku proti uplatneniu práva (tzv. námietka premlčania). Pokiaľ túto námietku dlžník použije, súd nemôže premlčané právo (pohľadávku) priznať. Súd nie je oprávnený z úradnej moci (ex offo) skúmať, či uplatnené právo je premlčané, ak túto námietku dlžník nevzniesol. Dôkazné bremeno postihuje toho účastníka, ktorému je existencia skutočnosti, o ktorej tvrdí, že nastala, na prospech. V prípade námietky premlčania znáša taký účastník dôkazné bremeno o skutočnostiach, s ktorými zákon spája začiatok a plynutie premlčacej doby. Námietka premlčania je bezdôvodná, ak z obsahu spisu a skutkových zistení súdu prvej inštancie nemožno bez ďalších okolností a dôkazov posúdiť premlčanie práva, t. j. že márne uplynula premlčacia doba.

9. Oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia, t. j. keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného. To, kedy sa oprávnený dozvedel, ako takýto jeho nárok vyplývajúci z týchto skutkových okolností možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné. Pre stanovenie počiatku plynutia objektívnej premlčacej doby je rozhodujúci okamih, kedy bezdôvodné obohatenie vzniklo. Všeobecne je týmto dňom ten deň, kedy by si oprávnená osoba mohla svoje právo na vydanie bezdôvodného obohatenia uplatniť po prvýkrát, t. j. kedy by mohla podať žalobu (actio nata), pričom nie je rozhodujúce, či bola v situácii, ktorá mu uplatnenie práva prípadne znemožňovala. Ide o objektívne určený počiatok behu premlčacej doby, ktorý sa odvíja od právnych skutočností, prípadne udalostí, ktorých vznik, či existencia sú nezávislé od úrovne vedomia (znalostí) oprávneného subjektu zodpovednostného vzťahu. Občiansky zákonník predpokladá 3-ročnú objektívnu premlčaciu dobu a 10-ročná premlčacia doba sa uplatní iba v prípade, ak ten, kto sa domáha vydania bezdôvodného obohatenia, tvrdí a preukáže, že bezdôvodné obohatenie bolo na jeho úkor získané úmyselne. Rozhodujúcim znakom úmyselného konania je predchádzajúca vedomosť subjektu, ktorý sa neoprávnené obohatil, o tom, že svojim konaním získava (úmysel priamy) alebo získať môže (úmysel nepriamy) plnenie, ktoré mu nepatrí a na ktoré nemá nárok.

10. V kontexte vyššie uvedeného, podľa názoru odvolacieho súdu potom záver súdu v otázke posúdenia premlčania vyhodnotil ako nedostatočne odôvodnený, keď súd prvej inštancie dostatočne neodôvodnil, prečo na plynutie objektívnej premlčacej doby uplatnil 10-ročnú premlčaciu dobu, ako ani presvedčivo neodôvodnil, v čom presne vzhliadol vznik úmyselného bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného. K uvedenému odvolací súd udáva, že na preukázanie úmyslu konajúcej osoby získať bezdôvodné obohatenie nestačia všeobecné tvrdenia o zaužívanej praxi žalovaného pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv, respektíve jeho vedomosť (hoc aj predpokladaná, na základe už judikovaných názorov súdov v právne i skutkovo obdobných veciach) o tom, že viaceré jeho nároky uplatnené voči spotrebiteľom boli v dôsledku súdnej kontroly spotrebiteľských zmlúv súdom vyhlásené za neplatné, prípadne úvery poskytnuté spotrebiteľom považované za bezúročné a bez poplatkov z dôvodu absencie obligatórnych zákonných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Pre možnosť súdu konštatovať vedomostnú zložku úmyslu žalovaného bezdôvodne sa obohacovať by bolo nutné v každom jednotlivom konkrétnom prípade s poukazom na okolnosti uzavretia konkrétnej úverovej zmluvy s konkrétnymi zmluvnými stranami preukázať, že žalovaný ako úverový veriteľ v čase uzavretia zmluvy a prijatia plnenia na základe tejto zmluvy skutočne chcel získať vedome a úmyselne bezdôvodné obohatenia od svojich

dlužníkov, alebo aspoň bol uzrozumený s tým, že sa bezdôvodne obohacuje na úkor dlžníkov. Rovnako je namieste poukázať i na početné zmeny a novely zákonných ustanovení upravujúcich spotrebiteľské zmluvy tak v Občianskom zákonníku, ako aj v osobitných právnych normách upravujúcich spotrebiteľské právo (najmä zák. č. 129/2010 Z. z., prípadne zákon č. 250/2007 Z. z.) v jednotlivých obdobiach účinnosti a platnosti, v dôsledku ktorých je taktiež značne obtiažne jednoznačne a nespochybniteľne preukázať úmysel (priamy, či nepriamy) žalovaného ako úverového veriteľa, už v čase uzatvárania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, uzatvárať túto zmluvu s úmyslom bezdôvodne sa obohacovať na úkor svojich úverových dlžníkov. Podľa názoru odvolacieho súdu, v prejednávanom prípade žalobkyňa žiadnym spôsobom nepreukázala, že by už v čase uzavretia konkrétnej úverovej zmluvy existoval úmysel žalovaného, a že by tento smeroval k bezdôvodnému obohacovaniu sa na jej úkor. Ak nebolo v konaní zo strany žalobkyne preukázané úmyselné konanie žalovaného pri získavaní bezdôvodného obohatenia, ktoré by malo vplyv na predĺženie objektívnej premlčacej doby z troch na desať rokov v zmysle ustanovenia § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, súd prvej inštancie nebol oprávnený takýto úmysel žalovaného konštatovať s takým odôvodnením, ako vyplýva z napadnutého rozsudku. Rovnako odvolací súd považuje za nedostatočne zodpovedaný prijatý záver súdu o plynutí subjektívnej premlčacej doby, keď nie je zrejmé, prečo okolnosti rozhodné z hľadiska jej plynutia (tak ako odvolací súd uviedol vyššie) súd prvej inštancie uzavrel okamihom, keď právny zástupca žalobkyni poskytol právne poradenstvo o danej veci.

11. Vyššie uvedené dôvody viedli odvolací súd k postupu v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b/, c/ CSP a k zrušeniu napadnutého rozhodnutia a vráteniu veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

12. Čo sa týka posúdenia otázky bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmluvy z dôvodu absencie náležitostí zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. f/ (doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, odvolací súd mal za to, že v tomto ohľade súd prvej inštancie vec nesprávne právne vyhodnotil, keď ustálil absenciu predmetnej náležitosti zmluvy, a tak uzavrel, že zmluva je z tohto dôvodu bezúročná a bez poplatkov.

13. Je potrebné uviesť, že rozhodovacia činnosť súdov SR je ohľadom výkladu tohto ustanovenia rozdielna, pričom NS SR sa vo svojich rozhodnutiach touto otázkou a výkladom, aký poskytoval žalovaný v odvolaní, ešte nezaoberal. Odvolací súd, posudzujúc dôvodnosť argumentácie žalovaného, vychádzal z toho, že účinkami smernice ako prameňa práva sa NS SR vo svojej rozhodovacej činnosti už zaoberal, a to pri výklade ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) (neskôr i)) zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného v čase uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere, pričom táto argumentácia NS SR je aj pre výklad ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f) tohto zákona použiteľná.

14. V týchto rozhodnutiach NS SR uviedol, že smernica ako špecifický prameň práva (norma práva) Európskej únie vyžaduje od členských štátov, aby dosiahli cieľ sledovaný smernicou prijatím transpozíčných opatrení vo svojom právnom poriadku. Členský štát musí transpozíciu smernice uskutočniť spôsobom plne zodpovedajúcim potrebám jasnosti a určitosti. Na tento účel musia byť ustanovenia smernice vykonané tak, aby bola ich záväznosť nespochybniteľná a aby sa zachovala ich konkrétnosť, presnosť a jasnosť. Nakoľko v sporoch medzi jednotlivcami je priamy účinok smernice v zásade vylúčený, vnútroštátne súdy musia skúmať, či môžu normu práva Európskej únie transponovanú určitým zákonom vykladať eurokonformne. Tento nepriamy účinok smernice nie je absolútny - eurokonformný výklad zákona nemôže nahradiť výslovné znenie zákona; v opačnom prípade by išlo o výklad contra legem. To však nič nemení na tom, že zásada konformného výkladu vyžaduje, aby sa súdy pri interpretácii vnútroštátneho práva usilovali dospieť k riešeniu, ktoré je v súlade s účelom sledovaným smernicou a zaručuje jej úplnú účinnosť (pozri bližšie rozsudok Európskeho súdneho dvora C-212/07, bod 110).

15. Rozsudok konštatoval, že smernica bráni členským štátom, aby vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovili povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere iné náležitosti, než sú tie, ktoré vymenúva článok 10 ods. 2 smernice. Aj so zreteľom na to sa v praxi všeobecných súdov Slovenskej republiky vyskytujú (resp. vyskytovali) pochybnosti o tom, či textu „zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia“ (článok

10 ods. 2 písm. h) smernice) obsahovo zodpovedá text „zmluva o spotrebiteľskom úvere ... musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia“. Ako už bolo uvedené, úmyslom zákonodarcu, ktorý zreteľne vyjadril aj v úvodnej časti dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z. z., bolo transponovať smernicu v celom rozsahu. Zámerom zákonodarcu teda bezpochyby nebolo, aby novo prijímané ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. bolo v rozpore s článkom 10 ods. 2 smernice. To je skutočnosť, na ktorú musí vziať zreteľ vnútroštátny súd pri aplikácii ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. (rozsudky NS SR sp. zn. 3Cdo 146/2017, 3 Cdo 45/2018, 4 Cdo 65/2018, 2 Cdo 186/2018, 6 Cdo 113/2018 a sp. zn. 1Cdo 46/2019).

16. V rozhodnutiach NS SR sp. zn. 3 Cdo 146/2017 z 28. februára 2018, sp. zn. 3 Cdo 56/2018 zo 17. apríla 2018, sp. zn. 3 Cdo 126/2018 z 24. júla 2018, sp. zn. 6 Cdo 113/2018 z 30. júla 2019, sp. zn. 1Cdo 46/2019 z 30. októbra 2019 a sp. zn. 1Cdo 183/2019 z 25. februára 2020 dospel dovolací súd eurokonformným výkladom predmetného ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z., ktorý je v danom prípade nielen možný, ale aj potrebný, k záveru, že v zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z. z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky).

17. Vychádzajúc z rovnakého výkladu ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f) zák. č. 129/2010 Z. z., teda upravujúceho dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, dospel odvolací súd k záveru, že ak podľa článku 10 bodu 2 písm. c) smernice 2008/48/ES má zmluva o úvere obsahovať dĺžku trvania zmluvy o úvere, v zmysle eurokonformného výkladu tohto ustanovenia je potrebný taký výklad, podľa ktorého aj za účinnosti zák. č. 129/2010 Z. z. účinného do jeho novely účinnej od 01. 05. 2018, je potrebné toto ustanovenie vykladať tak, že nemožno od dodávateľov žiadať, aby v zmluve uvádzali tak dĺžku trvania zmluvy o úvere, ako aj termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, ale pre splnenie jej náležitostí postačuje uvedenie dĺžky trvania zmluvy o úvere a neuvedenie termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru nespôsobuje jeho bezúročnosť a bezpoplatkovosť, ako to posúdil súd prvej inštancie. Uvedenie takéhoto údaja alebo iného nad rámec zákona môže len pomôcť spotrebiteľovi pochopiť rozsah jeho záväzku, ale nie je nutne vyžadované uviesť ho v zmluve. Z uvedených dôvodov považoval odvolací súd námietku žalovaného v tejto časti za dôvodnú.

18. Takýto výklad tohto ustanovenia potvrdzuje aj dôvodová správa k zák. č. 279/2017 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa okrem iných aj Zákon o spotrebiteľských úveroch, účinnom od 01. 05. 2018, v ktorej sa uvádza, že dôvodom na prijatie tohto zákona je legislatívno-technická úprava v nadväznosti na zabezpečenie súladu so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej len „smernica 2008/48/ES“) aj v spojitosti s úpravou náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere v § 9 ods. 2. Vypustenie náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere bolo nevyhnutné z dôvodu záverov rozsudku Súdneho dvora Európskej únie z 9. novembra 2016 vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a. s./Klára Bíróová. V zmysle uvedeného rozsudku zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať len náležitosti výslovne uvedené v čl. 10 ods. 2 smernice 2008/48/ES, a to vzhľadom k tomu, že touto smernicou sa zabezpečuje úplná harmonizácia v oblasti spotrebiteľských úverov (v článku 22 ods. 1 smernice 2008/48/ES je uvedené, že „členské štáty nesmú zachovať, ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto smernice.“ Zmluva o spotrebiteľskom úvere môže obsahovať aj prípadné iné zmluvné podmienky zakotvené v čl. 10 ods. 2 písm. u) smernice 2008/48/ES, avšak tieto podmienky musia byť individuálne dohodnuté so spotrebiteľom v rámci ich úverového zmluvného vzťahu, ako to vyplýva z bodu 57. predmetného rozsudku. Ustanovenie čl. 10 ods. 2 písm. u) smernice 2008/48/ES by sa nemalo podľa bodu 58. rozsudku vykladať tak, že oprávňuje členské štáty, aby vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovili povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere iné náležitosti, než sú tie, ktoré vymenúva článok 10 ods. 2 uvedenej smernice. Ak by bolo predmetné ustanovenie ponechané v zákone č. 129/2010 Z. z., Slovenská republika by išla nad rámec podmienok stanovených smernicou. Súčasne zákon neobmedzuje veriteľa v tom, aby nad rámec zákona dohodol so spotrebiteľom doplnenie ustanovení, ktoré pomáhajú spotrebiteľovi pochopiť rozsah jeho záväzku. V záujme každého veriteľa, ktorého zámerom je zodpovedné podnikanie a poskytovanie spotrebiteľských úverov je poskytnutie čo najkomplexnejšieho rozsahu informácií. Veriteľ môže do zmluvy uviesť aj ďalšiu informáciu, napr. odplatu pre daný spotrebiteľský úver.

19. Nad rámec uvedeného odôvodnenia dáva odvolací súd súdu prvej inštancie do pozornosti argumentáciu žalobkyne tak v podanej žalobe, ako i v priebehu konania, založenú na takých právnych záveroch, že k uzavretiu predmetnej zmluvy o úvere medzi stranami nedošlo, z dôvodov predpokladaných ustanovením § 43a Občianskeho zákonníka, ktorou sa doposiaľ súd prvej inštancie, keďže žalobe vyhovel z iných právnych dôvodov, nezaoberal.

20. V ďalšom konaní sa súd prvej inštancie bude opätovne zaoberať posúdením otázky premlčania a svoj záver aj náležite odôvodní tak, aby bolo jeho rozhodnutie dostatočne odôvodnené a preskúmateľné. V prípade, že dospeje k záveru, že nárok žalobkyne nie je premlčaný, následne vyhodnotí dôvodnosť uplatneného plnenia žalobkyne z hľadiska toho, čo odvolací súd uviedol vyššie. Keďže nárok žalobkyne na poskytnutie primeraného finančného zadostučinenia je v ohľade žalobkyňou uplatnených nárokov nárokom závislým na ustálení záveru o porušení jej práv ako spotrebiteľky, bez ďalšieho bolo nevyhnutné i tento napadnutý výrok rozhodnutia súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).